

Motion till riksdagen
2005/06:Kr386

av Birgitta Sellén m.fl. (c)

Utgiftsområde 17 Kultur, medier,
trossamfund och fritid

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt följande uppställning.

Anslag tkr	Regeringens förslag	Anslagsförändring
25:1 Bidrag till folkbildningen	2 688 646	+90 000
28:1 Statens kulturråd	47 238	+120 500
28:2 Bidrag allmän kulturverks.	235 030	-28 000
28:6 Bidrag till reg. musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	755 596	+17 000
28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	159 441	+15 000
28:9 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	124 329	-36 000
28:10 Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet	275 000	-251 800
28:13 Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden	2 795	+3 000
28:17 Främjande av hemslöjden	20 751	+800
28:27 Kyrkoantikvarisk ersättning	235 000	+15 000
28:28 Centrala museer: myndigheter	870 768	-50 000
28:34 Forum för levande historia	40 061	-20 000
28:36 Filmstöd	289 324	+3 000
28:39 Stöd till trossamfund	50 232	+1 500
30:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler	28 826	+21 000
Summa för utgiftsområdet	9 582 000	-99 000

Fel! Okänt namn på

Motivering

Centerpartiet anser att satsningar på kultur är samhällsekonomiskt lönsamma och ger många positiva bieffekter. Alla människor i landet skall kunna ta del av ett levande kulturliv. Kulturen skall finnas i vardagslivet – i folkrörelser, föreningsliv, på arbetsplatser, i bostadsområden etc. Vår välfärd beror inte bara på tekniska och ekonomiska faktorer. Kulturen utvecklar det civila samhället och håller det demokratiska samtalet levande. Förutom att kulturen har ett värde i sig, som inte nog kan betonas, är den kreativitet som stimuleras ur kulturen avgörande för samhällets utveckling. Centerpartiet anser att kulturpolitiken i huvudsak skall styras lokalt och regionalt. Människor måste själva få vara med och bestämma hur de vill utforma och ta del av kulturen. Om människor får mer makt över hur de kan påverka och ta del av kulturutbudet på sin ort kan ett levande kulturliv i hela landet skapas. För att stärka människors möjlighet att ge liv åt kulturen och för att få ett levande kulturliv nära människor i hela landet behövs ökade satsningar på verksamheter som gynnar detta ändamål.

Anslagsberäkning

Studieförbunden erbjuder omistliga mötesplatser för det demokratiska samtalet i studiecirklar, kulturarrangemang och föreläsningar. Detta är mötesplatser där möjligheter finns att finna nya kunskaper och att skaffa sig redskap för att påverka samhällsutvecklingen. Folkbildningen spelar också en viktig roll inom den framtida vuxenutbildningen där folkhögskolorna har en avgörande roll. Men en god folkbildning får vi också ett rikt medborgarinflytande. Centerpartiet vill behålla den starka folkbildningstradition vi har i Sverige, vilket kräver att det finns goda förutsättningar för att erbjuda mötesplatser där människor kan mötas och öka förtroendet för varandra. Genom ökade anslag kan vi förbättra villkoren för folkbildningen. Centerpartiet ökar därför anslaget med totalt 90 miljoner kronor under anslag 25:1 Bidrag till folkbildningen varav 70 miljoner kronor skall gå till folkbildningen. Inom anslagshöjningen avsätter vi resterande 20 miljoner kronor till amatörkulturen som betalas ut via studieförbunden.

Centerpartiet fortsätter satsningen på ung kultur. Vi anslår ytterligare 120 miljoner kronor till Statens kulturråd under anslag 28:1 Statens Kulturråd i syfte att de ökade resurserna skall gå till unga människors kultur. Statens kulturråd handlägger bland annat ärenden som rör teater, dans, musik, utställningar, folkbildning m.m. Det extra anslag som vi tillför Statens kulturråd skall gå till ungdomars kulturverksamhet som skall ske på ungdomars egna villkor och oberoende av vuxnas idéer och ambitioner. Ungdomarna skall ges ökad makt att själva bestämma över, och skapa, sin kultur. Det ökade anslaget kallar vi för KULmiljoner vilket står för ”kultur till unga i hela landet – av unga, med unga, för unga”.

Fel! Okänt namn på

Regeringen har i år tillfört medel för pensionskostnader för personal vid statligt stödda teater-, dans, och musikinstitutioner. Centerpartiet hävdar att scenkonstnärernas pensioner bör jämföras med alla andra som har statlig pension. För detta krävs ytterligare 15 miljoner kronor vilket Centerpartiet tillför anslag 28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet. Att anslaget totalt minskas med 28 miljoner kronor beror på att Centerpartiet minskar anslaget med 43 miljoner kronor med tanke på att vi i stället lägger 120 miljoner kronor på Statens kulturråd som arbetar med i princip samma frågor.

Centerpartiet önskar att länsteatrarna fortsätter att förbättra produktioner för små spelplatser. För att öka möjligheterna till detta ökar vi anslag 28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner med 17 miljoner kronor till länsteatrarna så att de ges möjlighet att producera för mindre spelplatser samt genomföra turnéer runt om i hela länet. Anslagshöjningen innebär att varje länsteaters anslag höjs med 1 miljon kronor.

De fria teatergrupperna har ofta en besvärlig ekonomisk situation. De får avsevärt mindre anslag från stat och kommun och landsting än vad institutionsteatrarna får. Av Kulturrådets statistik för år 2000 på teater- och dansområdet framgår att de offentliga anslagen för varje besökare i genomsnitt var 802 kronor på institutionsteatrarna medan de var 152 kronor per besökare på fria grupp/projektställningar. Centerpartiet anser, med anledning av vad vi ovan anför, att anslag 28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål anslag skall höjas med totalt 15 miljoner kronor.

Eftersom att bokmomsen för några år sedan sänktes anser Centerpartiet nu att anslaget för "En bok för alla" är onödigt högt. Anslag 28:9 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter minskas därmed med 36 miljoner kronor.

Regeringen lägger i år 275 miljoner kronor på ett nytt anslag 28:10 Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet. Anslaget skall enligt regeringen användas till 625 nya tjänster för bland annat vård och tillgängliggörande av föremålssamlingar inom kulturområdet. Centerpartiet anser att detta anslag av flera anledningar är ogenomtänkt och orealistiskt. Introduktion av de nyanställda kommer att vara både enormt resurs- och tidskrävande och det finns då väldigt liten lönsamhet med tanke på det korta tidsperspektivet. Dessutom är detta ingen uppgift som går att genomföra under ett års tid som regeringen föreslår utan detta är ett långsiktigt arbete som bör genomsyras av ett kvalitetstänkande. Därför föreslår Centerpartiet i stället ett permanent anslag på 23,2 miljoner kronor för vård och tillgängliggörande av föremålssamlingar som ligger kvar från år till år.

Vad de nationella minoriteterna behöver och inte behöver för att utveckla sina respektive språk är enligt Centerpartiets mening något som de nationella minoriteterna själv skall fatta beslut om, inte riksdag och regering. Däremot är det riksdagens ansvar att överföra de medel som de nationella minoriteterna behöver för att vidareutveckla sina språk och sina kulturer. Centerpartiet vill därför i dagsläget avsätta 3 miljoner kronor på anslag 28:13 Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden, som skall gå till de nationella minoriteterna för att de skall kunna driva en aktiv utvecklingspolitik för sina språk.

Fel! Okänt namn på

Många människor i Sverige får sin försörjning direkt genom hemslöjd eller hantverk. Hemslöjden har också en rad ideella föreningar knuta till sig som förlitar sig på riksorganisationen för ekonomiskt stöd. Hemslöjden har tidigare haft egna resurser men dessa är nu förbrukade. Utav dessa anledningar gör Centerpartiet en ökning med 0,8 miljoner kronor på anslag 28:17 Främjande av hemslöjden.

Centerpartiet ökar anslag 28:27 Kyrkoantikvarisk ersättning med 15 miljoner kronor, detta för att Centerpartiet ser det som uppenbart att regeringen utan anledning flyttar pengar från detta anslag för att kunna fylla på något annat område. Centerpartiet ställer inte upp på denna typ av politik utan vi kräver kontinuitet och långsiktighet i budgetanslagen.

Vissa museers fria entré har inneburit att fler personer besökt museerna jämfört med när alla fick betala för museibesöken. Men har det inneburit att fler ovana museibesökare nu besökt de berörda museerna? Den fria entrén ger en snedvriden konkurrenssituation gentemot de museer som inte har fri entré. Med anledning av detta föreslår Centerpartiet en ändring av regeringens satsning. Vi vill begränsa fri entré till att enbart omfatta barn och ungdomar upp till 19 år. Därför minskar vi anslag 28:28 Centrala museer: myndigheter med 50 miljoner kronor.

Centerpartiet anser att Forum för levande historias verksamhet inte når alla människor utan denna typ av verksamhet borde i stället vara integrerad i all samhällelig verksamhet. Därför minskas anslag 28:34 Forum för levande historia med 20 miljoner kronor.

Beträffande filmarkivet i Grängesberg finns det utöver behovet av en rationell hantering av personella och maskinella resurser också ett behov av att knyta till sig teknisk kompetens. Filmarkivet i Grängesberg bör få ansvar för att den tekniska och den laboratorietekniska kompetensen byggs upp och hålls vid liv. Tyvärr saknas ytterligare medel i regeringens budgetproposition för utveckling av verksamheten i Grängesberg. Från Centerpartiets sida föreslår vi, som ett första steg, ytterligare tre miljoner kronor för år 2006 under anslag 28:36 Filmstöd.

Idag ökar behoven både på landets sjukhus- och fängelsekyrkor. Däremot ökar inte statens anslag till dessa. Centerpartiet tillför därför ytterligare 1,5 miljoner kronor till sjukhuskyrkan och fängelsekyrkan under anslag 28:39 Stöd till trossamfund.

Ett levande kulturliv förutsätter mötesplatser där människor kan utöva eget skapande samt ta emot olika kulturyttringar. Träffpunkter behövs inte bara i regionernas centra utan också väl spridda över landet och nära människorna, inte minst för de unga. I glesbygd och mindre tätorter utgör de allmänna samlingslokalerna ett nödvändigt medel för en decentraliserad kulturpolitik. För att kunna åstadkomma de förändringar som är nödvändiga i landets samlingslokaler tillför vi utgiftsområdet ytterligare 21 miljoner kronor under anslag 30:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 4 oktober 2005

Birgitta Sellén (c)

Lars-Ivar Ericson (c)

Margareta Andersson (c)

Kenneth Johansson (c)

Jan Andersson (c)

Birgitta Carlsson (c)